Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (druhá komora)

zo 7. februára 2019*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Opatrenia na sprísnenie rozpočtovej disciplíny – Zníženie platov vo vnútroštátnej verejnej správe – Podmienky – Rozdielny dosah – Sociálna politika – Rovnosť zaobchádzania v zamestnaní a povolaní – Smernica 2000/78/ES – Článok 2 ods. 1 a článok 2 ods. 2 písm. b) – Charta základných práv Európskej únie – Článok 21 – Nezávislosť sudcov – Článok 19 ods. 1 druhý pododsek ZEÚ“

Vo veci C-49/18,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Tribunal Superior de Justicia de Cataluña (Najvyšší súd Katalánska, Španielsko) z 28. decembra 2017 a doručený Súdnemu dvoru 26. januára 2018, ktorý súvisí s konaním:

Carlos Escribano Vindel

proti

Ministerio de Justicia

SÚDNY DVOR (druhá komora),

v zložení: predseda druhej komory A. Arabadžiev (spravodajca), sudcovia E. Levits, M. Berger, C. Vajda a P. G. Xuereb,

generálny advokát: H. Saugmandsgaard Øe,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

– Escribano Vindel, osobne,

– španielska vláda, v zastúpení: J. García-Valdecasas Dorrego a A. Gavela Llopis, splnomocnené zástupkyne,

– Európska komisia, v zastúpení: L. Flynn, H. Krämer a J. Baquero Cruz, splnomocnení zástupcovia,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

* Jazyk konania: španielčina.

vydal tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 19 ods. 1 druhého pododseku ZEÚ, článku 21 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“), ako aj článku 2 ods. 1 a článku 2 ods. 2 písm. b) smernice Rady 2000/78/ES z 27. novembra 2000, ktorá ustanovuje všeobecný rámec pre rovnaké zaobchádzanie v zamestnaní a povolaní (Ú. v. ES L 303, 2000, s. 16; Mim. vyd. 05/004, s. 79).

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi pánom Carlosom Escribanom Vindelom a Ministerio de Justicia (Ministerstvo spravodlivosti, Španielsko) vo veci zníženia výšky jeho platu v rámci usmernení rozpočtovej politiky Španielska.

Právny rámec

Právo Únie

3 Podľa článku 1 smernice 2000/78:

„Účelom tejto smernice je ustanovenie všeobecného rámca pre boj proti diskriminácii v zamestnaní a povolaní na základe náboženstva alebo viery, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie, s cieľom zaviesť v členských štátoch uplatňovanie zásady rovnakého zaobchádzania.“

4 Článok 2 ods. 1 a článok 2 ods. 2 písm. b) tejto smernice stanovuje:

„1. Na účely tejto smernice sa pod pojmom ‚zásada rovnakého zaobchádzania‘ rozumie, že nemá existovať žiadna priama alebo nepriama diskriminácia založená na ktoromkoľvek z dôvodov uvedených v článku 1.

2. Na účely odseku 1:

…

b) o nepriamu diskrimináciu ide, keď zdanlivo neutrálne ustanovenie, kritérium alebo prax by uviedla osoby určitého náboženstva alebo viery, s určitým zdravotným postihnutím, určitého veku alebo určitej sexuálnej orientácie do nevýhodného postavenia v porovnaní s inými osobami, iba ak:
   i) takýto predpis, kritérium alebo zvyklosť sú objektívne odôvodnené oprávneným cieľom a prostriedky na dosiahnutie tohto cieľa sú primerané a nevyhnutné…

…“

5 Článok 6 ods. 1 písm. b) uvedenej smernice znie:

„Bez ohľadu na článok 2 ods. 2 členské štáty môžu stanoviť, že rozdiely v zaobchádzaní z dôvodu veku nie sú diskrimináciou, ak v kontexte vnútroštátnych právnych predpisov sú objektívne a primerane odôvodnené oprávneným cieľom, vrátane zákonnej politiky zamestnanosti, trhu práce a cieľov odbornej prípravy, a ak prostriedky na dosiahnutie tohto cieľa sú primerané a nevyhnutné.

Takéto rozdiely v zaobchádzaní môžu okrem iného zahrňovať:

…

b) stanovenie podmienok minimálneho veku, odbornej praxe alebo rokov služby pre prístup k zamestnaniu alebo k určitým výhodám, ktoré so zamestnaním súvisia“.

Španielske právo

6 Článok 299 Ley Orgánica 6/1985 del Poder Judicial (organický zákon 6/1985 o súdnej moci) z 1. júla 1985 (BOE č. 157 z 2. júla 1985, s. 20632) stanovuje, že existujú tri kategórie povolaní sudcov, konkrétne kategórie vyšší sudca (*magistrado*) Tribunal Supremo (Najvyšší súd, Španielsko), vyšší sudca (*magistrado*) a sudca (*juez*).

7 Článok 32 ods. 1 pododsek II bod 1 Ley 26/2009 Presupuestos Generales del Estado para el año 2010 (zákon č. 26/2009 o štátnom rozpočte na rok 2010) z 23. decembra 2009 (BOE č. 309 z 23. decembra 2009, s. 108804, ďalej len „LPGE 2010“) stanovuje, že od 1. júna 2010 sa základné platy jednotlivých kategórií sudcov znížia v porovnaní s predchádzajúcimi platmi o 9,73 %.

8 Článok 32 ods. 1 pododsek II bod 4 druhý odsek LPGE 2010 znie:

„Príplatky sudcov a prokurátorov sa v porovnaní s príplatkami platnými k 31. máju 2010 medziročne znížia o 6 % v prípade vyšších sudcov a prokurátorov na vyšších súdoch a o 5 % v prípade sudcov a prokurátorov.“

9 Článkom 1 Real Decreto-Ley 8/2010 (kráľovský zákonný dekrét 8/2010) z 20. mája 2010 (BOE č. 126 z 24. mája 2010, s. 45070) bol zmenený článok 32 LPGE 2010 v rozsahu, v akom sa týka platov sudcov a prokurátorov za obdobie od 1. januára do 31. mája 2010.

10 Článok 31 ods. 1 Ley 39/2010 de Presupuestos Generales del Estado para el año 2011 (zákon 39/2010 o štátnom rozpočte na rok 2011) z 22. decembra 2010 (BOE č. 311 z 23. decembra 2010, s. 105744) (ďalej len „LPGE 2011“) stanovuje, že rôzne kategórie sudcov budú dostávať rovnakú výšku platu, aká je stanovená v článku 32 ods. 2 pododseku 1 LPGE 2010, zmeneného kráľovským zákonným dekrétom 8/2010 z 20. mája 2010, a zároveň stanovil, že príplatky nebudú podliehať žiadnym zvýšeniam v porovnaní s príplatkami platnými k 31. decembru 2010.

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

11 Pán Escribano Vindel, vyšší sudca na jednočlennom súdnom orgáne na Juzgado de lo Social nº 26 de Barcelona (Pracovnoprávny súd č. 26, Barcelona, Španielsko), sa obrátil na Tribunal Superior de Justicia de Cataluña (Najvyšší súd Katalánska, Španielsko) v súvislosti s výplatnými listinami za rok 2011, pričom jednak tvrdil, že ide o správne listiny prijaté na základe článku 31 ods. 1 LPGE 2011, a jednak, že v rozpore so španielskou ústavou viedli k „značnému zníženiu v porovnaní s obdobiami zodpovedajúcimi predchádzajúcemu roku“.

12 Uznesením z 30. marca 2015 vnútroštátny súd položil Tribunal Constitucional (Ústavný súd, Španielsko) otázku týkajúcu sa súladu článku 31 ods. 1 LPGE 2011 so španielkou Ústavou, v ktorom uviedol, že so správy ministerstva spravodlivosti vyplýva, že zníženie platov sudcov patriacich do platovej triedy 5, ktorých platy sú najnižšie, dosahuje 7,16 %, zníženie platov vyšších sudcov na jednočlennom súdnom orgáne patriacich do platovej triedy 4, do ktorej patrí pán Escribano Vindel, dosahuje 6,64 % a zníženie platov vyšších sudcov patriacich do platovej triedy 1, ktorých platy sú najvyššie, dosahuje 5,90 %.

13 Uznesením z 15. decembra 2015 plénum Tribunal Constitucional (Ústavný súd) vyhlásil túto otázku za neprípustnú a rozhodol, že predmetné ustanovenie nie je v rozpore najmä so zásadou rovnosti zakotvenou v článku 14 španielskej Ústavy. Tento súd totiž zastával názor, že dotknutá španielska skupina sudcov nie je v objektívne porovnateľnej situácii, keďže sú zaradení do rôznych kategórií a zastávajú odlišné pozície.

14 Uznesením z 24. februára 2016 vnútroštátny súd vyzval účastníkov konania, aby predložili svoje pripomienky k otázke, či boli opatrenia prijaté na zníženie platu diskriminačné z hľadiska Charty. Pán Escribano Vindel v odpovedi tvrdil, že uvedené opatrenia predstavovali nepriamu diskrimináciu na základe veku alebo odpracovaných rokov, keďže plat kategórie sudcov patriacich do platovej triedy 5, v ktorej sudcovia začínajú výkon svojej profesie a ktorú tvoria najmladší sudcovia s najmenším počtom odpracovaných rokov, bol najviac znížený. V dôsledku toho má zdanlivo neutrálne ustanovenie proporcionálne negatívnejší vplyv pre mladšie osoby, resp. osoby s nižším počtom odpracovaných rokov.

15 Vnútroštátny súd sa v prvom rade pýta, či predmetná vnútroštátna právna úprava, ktorá je súčasťou cieľa zníženia štátneho deficitu uloženého Európskou úniu, nepredstavuje diskrimináciu na základe veku zakázanú Chartou a smernicou 2000/78. V tejto súvislosti uvádza, že sadzba zníženia platu vykonaného touto právnou úpravou je vyššia pre sudcov patriacich do platovej triedy 5 a pre vyšších sudcov na jednočlennom súdnom orgáne patriacich do platovej triedy 4, než pre iné kategórie sudcov. Podľa tohto súdu najmladší sudcovia, ktorí majú najnižší počet odpracovaných rokov, tak prispievajú v najvyššej miere k znižovaniu štátneho deficitu, a to bez toho, aby bola táto osobitná záťaž, ktorá im bola uložená, odôvodnená objektívne relevantným dôvodom.

16 Vnútroštátny súd sa v druhom rade pýta, či predmetná vnútroštátna právna úprava tým, že stanovuje zníženie platov podľa kritérií, ktoré nezohľadňujú ani vykonávané funkcie, ani odpracované roky a stanovuje proporcionálne významnejšie zníženie platu pre sudcov s nižším platom, nie je v rozpore so všeobecnou zásadou nezávislosti súdu.

17 V tejto súvislosti odkazuje predovšetkým na článok 6 Európskej charty o štatúte sudcov prijatej 8. až 10. júla 1998 Radou Európy, ďalej na odporúčanie Výboru ministrov Rady Európy CM/Rec(2010)12 členským štátom o sudcoch: nezávislosť, efektívnosť a zodpovednosť, prijatej 17. novembra 2010, a napokon na body 74 až 79 návrhov, ktoré predniesol generálny advokát Saugmandsgaard Øe vo veci Associação Sindical dos Juízes Portugueses (C-64/16, EU:C:2018:395).

18 Za týchto podmienok Tribunal Superior de Justicia de Cataluña (Najvyšší súd Katalánska) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Má sa všeobecná zásada práva Únie týkajúca sa zákazu akejkoľvek diskriminácie vykladať v tom zmysle, že jej neodporuje vnútroštátna právna úprava uvedená v článku 31 ods. 1 [LPGE 2011], ktorá stanovila rôzne percentuálne sadzby zníženia platov, ktoré viac zaťažujú skupinu sudcov, ktorí poberajú najnižšie platy, a ktorá ich tak núti, aby prispievali väčšou mierou k udržateľnosti verejných výdavkov (zásada zákazu diskriminácie)?

2. Má sa všeobecná zásada práva Únie týkajúca sa zachovania nezávislosti sudcov prostredníctvom systému spravodlivého a stabilného odmeňovania, ktorý je v súlade s funkčným zaradením sudcu, vykladať v tom zmysle, že jej odporuje vnútroštátna právna úprava uvedená v článku 31 ods. 1 [LPGE 2011], ktorá neberie do úvahy povahu vykonávaných funkcií, počet odpracovaných rokov ani dôležitosť ich úloh a predpokladá prispievanie k udržateľnosti verejných výdavkov vo väčšej miere v prípade tých sudcov, ktorí poberajú najnižšie mzdy (zásada nezávislosti sudcov)?“

O prejudiciálnych otázkach

O prípustnosti návrhu na začatie prejudiciálneho konania

19 Španielska vláda sa domnieva, že návrh na začatie prejudiciálneho konania je neprípustný, keďže Súdnemu dvoru neboli poskytnuté informácie potrebné na rozhodnutie o položených otázkach. V tomto návrhu totiž nie sú dostatočne uvedené ani skutkové okolnosti vo veci samej, ani relevantná vnútroštátna právna úprava, ani právo Únie, ktorého výklad sa požaduje.

20 Neuvádza sa konkrétne vek, počet odpracovaných rokov a systém odmeňovania pána Escribana Vindela. Správa ministerstva spravodlivosti sa navyše nevzťahuje na platovú triedu 1, do ktorej patrí pán Escribano Vindel, ale na platové triedy 4 a 5.

21 Pokiaľ ide o uvedenie vnútroštátneho právneho rámca, odkazy na článok 31 ods. 1 LPGE 2011 a článok 301 organického zákona 6/1985 týkajúceho sa súdnej moci nepostačujú na pochopenie systému odmeňovania členov španielskej súdnej moci a spôsobu, akým sa zníženie platu všetkých zamestnancov verejného sektora uplatnilo na uvedených členov.

22 Európska komisia bez uvedenia námietky neprípustnosti uvádza, že rozhodnutie vnútroštátneho súdu neobsahuje žiadnu informáciu týkajúcu sa skutočného finančného dosahu zníženia platu na pána Escribana Vindela ani na iné kategórie sudcov a obmedzuje sa na uvedenie percentuálnych sadzieb bez spresnenia súm, na ktoré sa tieto sadzby uplatňujú.

23 Okrem toho nebola poskytnutá žiadna informácia týkajúca sa dosahu zníženia platu na vyšších sudcov Audiencia Provincial (Provinčný súd, Španieslsko) alebo Audiencia Nacional (Vrchný súd, Španielsko), ani Tribunal Supremo (Najvyšší súd). Okrem toho správa ministerstva spravodlivosti porovnávala len situáciu troch typických pracovných miest vybraných „ako príklad“ na „ilustrovanie“ spôsobu, akým sa celková percentuálna sadzba zníženia odlišuje v závislosti od viac či menej významného podielu príplatku na celkovej výške platu.

24 V tomto ohľade treba pripomenúť, že v súlade s ustálenou judikatúrou Súdneho dvora v rámci spolupráce medzi týmto súdom a vnútroštátnymi súdmi zakotvenej v článku 267 ZFEÚ prináleží iba vnútroštátnemu súdu, ktorý prejednáva spor a ktorý musí niesť zodpovednosť za následné súdne rozhodnutie, aby so zreteľom na osobitosti veci posúdil tak potrebu rozhodnutia v prejudiciálnom konaní pre vyhlásenie svojho rozsudku, ako aj relevantnosť otázok, ktoré kladie Súdnemu dvoru. Preto pokiaľ sa predložené otázky týkajú výkladu práva Únie, Súdny dvor je v zásade povinný rozhodnúť (rozsudok z 27. júna 2017, Congregación de Escuelas Pías Provincia Betania, C-74/16, EU:C:2017:496, bod 24 a citovaná judikatúra).

25 Z toho vyplýva, že pri otázkach týkajúcich sa výkladu práva Únie platí prezumpcia relevantnosti. Súdny dvor teda môže odmietnuť rozhodnúť o návrhu na začatie prejudiciálneho konania podanom vnútroštátnym súdom len vtedy, ak je zjavné, že požadovaný výklad práva Únie nemá nijakú súvislosť s existenciou alebo predmetom sporu vo veci samej, pokiaľ ide o hypotetický problém alebo ak Súdny dvor nedisponuje skutkovými a právnymi podkladmi potrebnými na užitočnú odpoveď na otázky, ktoré sú mu položené (rozsudok z 27. júna 2017, Congregación de Escuelas Pías Provincia Betania, C-74/16, EU:C:2017:496, bod 25 a citovaná judikatúra).

26 V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že nevyhnutnosť dopracovať sa k výkladu práva Únie, ktorý bude pre vnútroštátny súd užitočný, vyžaduje, aby vnútroštátny súd vymedzil skutkový a právny rámec, do ktorého spadajú ním položené otázky, resp. aby aspoň objasnil skutkové predpoklady, na ktorých sa uvedené otázky zakladajú (rozsudok z 27. júna 2017, Congregación de Escuelas Pías Provincia Betania, C-74/16, EU:C:2017:496, bod 26 a citovaná judikatúra).

27 V prejednávanej veci treba predovšetkým konštatovať, že vnútroštátny súd na rozdiel od tvrdenia španielskej vlády jasne uviedol zásady práva Únie, ktorých sa týkajú prejudiciálne otázky.

28 Ďalej, španielska vláda správne uvádza, že opis vnútroštátneho právneho rámca v rozhodnutí vnútroštátneho súdu je len v základných obrysoch. Z hľadiska písomných pripomienok predložených touto vládou a Komisiou, ktoré potvrdzujú a spresňujú tento právny rámec, však so všetkých skutočností, ktoré má Súdny dvor k dispozícii, vyplýva, že rozhodnutie vnútroštátneho súdu predsa len obsahuje podstatné informácie o právnom rámci, do ktorého patria otázky, ktoré kladie vnútroštátny súd.

29 Napokon, pokiaľ ide o opis skutkového rámca, španielska vláda a Komisia správne poukazujú na neúplnosť poskytnutých informácií. Rozhodnutie vnútroštátneho súdu obsahuje dostatok údajov na pochopenie tak prejudiciálnych otázok, ako aj ich významu.

30 Treba teda konštatovať, že rozhodnutie vnútroštátneho súdu obsahuje skutkové a právne okolnosti, ktoré Súdnemu dvoru umožňujú poskytnúť vnútroštátnemu súdu užitočnú odpoveď.

31 Z toho vyplýva, že návrh na začatie prejudiciálneho konania je prípustný.

O veci samej

Úvodné pripomienky

32 Treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora v rámci konania na základe spolupráce medzi vnútroštátnymi súdmi a Súdnym dvorom, zakotveného v článku 267 ZFEÚ, prislúcha Súdnemu dvoru poskytnúť vnútroštátnemu súdu užitočnú odpoveď potrebnú na rozhodnutie vo veci, o ktorej vnútroštátny súd rozhoduje. Z tohto pohľadu Súdnemu dvoru prislúcha prípadne právo preformulovať otázky, ktoré sú mu predložené. Okolnosť, že vnútroštátny súd po formálnej stránke položil prejudiciálnu otázku s odkazom na určité ustanovenia práva Únie, nebráni tomu, aby Súdny dvor poskytol tomuto súdu všetky prvky výkladu, ktoré môžu byť užitočné na rozhodnutie veci, ktorú prejednáva, či už na ne v texte svojich otázok odkázal, alebo nie. V tejto súvislosti prináleží Súdnemu dvoru získať zo všetkých informácií, ktoré poskytol vnútroštátny súd, a najmä z odôvodnenia návrhu na začatie prejudiciálneho konania, prvky práva Únie, ktoré si vyžadujú výklad so zreteľom na predmet sporu (rozsudok z 27. júna 2017, Congregación de Escuelas Pías Provincia Betania, C-74/16, EU:C:2017:496, bod 36 a citovaná judikatúra).

33 V prejednávanej veci najmä vzhľadom na všetky skutočnosti poskytnuté vnútroštátnemu súdu, ako aj na pripomienky predložené španielskou vládou a Komisiou treba na účely poskytnutia takýchto užitočných prvkov výkladu vnútroštátnemu súdu preformulovať položené otázky.

34 V prvom rade v rozsahu, v akom sa prvá otázka týka výkladu „všeobecnej zásady práva Únie zakazujúcej akúkoľvek diskrimináciu“, z rozhodnutia vnútroštátneho súdu totiž vyplýva, že vnútroštátny súd sa konkrétne pýta na otázku, či sa majú článok 21 Charty, ako aj článok 2 ods. 1 a článok 2 ods. 2 písm. b) smernice 2007/78 vykladať v tom zmysle, že im odporuje vnútroštátna právna úprava, o akú ide vo veci samej.

35 V druhom rade v rozsahu, v akom sa táto istá otázka týka konkrétne zníženia platu „skupiny sudcov, ktorí poberajú najnižšie platy“, z uvedeného rozhodnutia jednak vyplýva, že túto skupinu tvoria nižší sudcovia patriaci do platovej triedy 5, a jednak, že pán Escribano Vindel nepatrí do uvedenej skupiny. Kým španielska vláda a Komisia sa domnievajú, že skutkové okolnosti poskytnuté vnútroštátnym súdom preukazujú, že pán Escribano Vindel patrí do platovej triedy 1, zdá sa, že vnútroštátny sa domnieva, že patrí do platovej triedy 4.

36 V treťom rade, aj keď je predmetom druhej otázky, podľa jej znenia, výklad „všeobecnej zásady práva Únie zachovať nezávislosť sudcov prostredníctvom systému spravodlivého a stabilného odmeňovania, ktorý je v súlade s funkčným zaradením sudcu“, z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že tento súd sa v podstate pýta na otázku, či sa má článok 19 ods. 1 druhý pododsek ZEÚ vykladať v tom zmysle, že zásada nezávislosti sudcov bráni vnútroštátnej právnej úprave, o ktorú ide vo veci samej.

37 V štvrtom rade, keďže pán Escribano Vindel koná len na vlastný účet, na účely odpovede na túto otázku je potrebné zohľadniť len jeho situáciu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 27. februára 2018, Associação Sindical dos Juízes Portugueses, C-64/16, EU:C:2018:117, bod 28).

O prvej otázke týkajúcej sa diskriminácie z dôvodu veku alebo odpracovaných rokov

38 Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa majú článok 21 Charty, ako aj článok 2 ods. 1 a článok 2 ods. 2 písm. b) smernice 2000/78 vykladať v tom zmysle, že im odporuje vnútroštátna právna úprava, o akú ide vo veci samej, ktorá v rámci všeobecných opatrení na zníženie platov spojených s požiadavkami týkajúcimi sa zníženia nadmerného rozpočtového deficitu stanovila rôzne percentuálne zníženia základných platov funkčne zaradených sudcov a ich príplatkov, čo podľa vnútroštátneho súdu viedlo k tomu, že platy funkčne zaradených sudcov patriacich do dvoch platových tried pre nižšie kategórie funkčne zaradených sudcov boli znížené podstatne viac ako platy funkčne zaradených sudcov patriacich do platovej triedy pre vyššiu kategóriu uvedených sudcov, zatiaľ čo prví uvedení sudcovia dostávajú nižšie platy, sú väčšinou mladší a majú vo všeobecnosti menej odpracovaných rokov ako poslední uvedení sudcovia.

39 V tejto súvislosti treba v prvom rade pripomenúť, že zákaz akejkoľvek diskriminácie okrem iného na základe veku je zakotvený v článku 21 Charty, ktorá má s účinnosťou od 1. decembra 2009 rovnakú právnu silu ako Zmluvy, a že tento zákaz bol v oblasti zamestnania a povolania konkretizovaný smernicou 2000/78 (pozri v tomto zmysle rozsudok z 8. septembra 2011, Hennigs a Mai, C-297/10 a C-298/10, EU:C:2011:560, bod 47).

40 V druhom rade z ustálenej judikatúry vyplýva, že podmienky odmeňovania úradníkov vrátane sudcov patria do rozsahu pôsobnosti tejto smernice (pozri v tomto zmysle rozsudky z 19. júna 2014, Specht a i., C-501/12, až C-506/12, C-540/12 a C-541/12, EU:C:2014:2005, bod 37, ako aj z 9. septembra 2015, Unland, C-20/13, EU:C:2015:561, bod 29).

41 V treťom rade treba uviesť, že podľa článku 1 a článku 2 ods. 1 a článku 2 ods. 2 písm. b) smernice 2000/78 sa zakazuje nepriama diskriminácia „v zamestnaní a povolaní na základe náboženstva alebo viery, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie“.

42 V štvrtom rade, pokiaľ ide o domnienku o nepriamej diskriminácii na základe veku, treba pripomenúť, že podľa článku 2 ods. 2 písm. b) smernice 2000/78 o nepriamu diskrimináciu ide vtedy, keď by zdanlivo neutrálne ustanovenie, kritérium alebo prax uviedla osoby určitého veku do nevýhodného postavenia v porovnaní s inými osobami, iba ak sú takýto predpis, kritérium alebo zvyklosť objektívne odôvodnené oprávneným cieľom a prostriedky na dosiahnutie tohto cieľa sú primerané a nevyhnutné (rozsudok zo 14. marca 2018, Stollwitzer, C-482/16, EU:C:2018:180, bod 22).

43 Treba teda skúmať, či sa so zamestnancom, akým je pán Escribano Vindel, zaobchádza menej priaznivo ako s iným zamestnancom nachádzajúcim sa v porovnateľnej situácii z dôvodu jeho veku alebo či ustanovenie, o aké ide v prejednávanej veci, môže viesť k nevýhodnému postaveniu v porovnaní s vekovou kategóriou, do ktorej patrí v zmysle článku 2 ods. 2 písm. b) tejto smernice (pozri analogicky rozsudok z 28. februára 2018, John, C-46/17, EU:C:2018:131, bod 22).

44 V tejto súvislosti treba predovšetkým uviesť, že vnútroštátny súd nespresnil vek pána Escribana Vindela ani neidentifikoval inú osobu, ktorá by sa nachádzala v situácii porovnateľnej so situáciou pána Escribana Vindela, ale sa obmedzil na uvedenie menej priaznivého dosahu právnej úpravy, o ktorú ide v prejednávanej veci, na funkčne zaradených sudcov patriacich do platových tried 4 a 5 v porovnaní s členmi patriacimi do platovej triedy 1.

45 Z uvedeného ďalej vyplýva, že ak by pán Escribano Vindel mal patriť, ako sa domnievajú španielska vláda a Komisia, do platovej triedy 1, nemohol by byť považovaný za obeť diskriminácie na základe veku, keďže by bol uvedený medzi sudcami a prokurátormi, ktorí sú podľa vnútroštátneho súdu v porovnaní s inými sudcami a prokurátormi zvýhodnení vnútroštátnou právnou úpravou, o ktorú ide v prejednávanej veci.

46 Napokon, ak by pán Escibano Vindel mal patriť, ako sa zdá, že sa vnútroštátny súd domnieva, do platovej triedy 4, treba určiť, či táto platová trieda zahŕňa sudcov a prokurátorov určitej vekovej kategórie, ktorá sa odlišuje od takejto kategórie zahŕňajúcej sudcov a prokurátorov patriacich do platovej triedy 1.

47 V tejto súvislosti pritom vnútroštátny súd jednak neuviedol žiadnu konkrétnu vekovú kategóriu, ktorá by bola znevýhodnená, ale sa v podstate obmedzil na uvedenie toho, že sudcovia a prokurátori patriaci do platovej triedy 5 sú v priemere mladší ako sudcovia a prokurátori patriaci do platových tried 4 a 1. Z rozhodnutia vnútroštátneho súdu konkrétne nevyplýva, že vnútroštátny súd identifikoval konkrétny vekový rozdiel medzi platovou triedou 4 a platovou triedou 1.

48 Španielska vláda jednak tvrdí, že do uvedených platových tried nepatria sudcovia a prokurátori z určitej vekovej kategórie, keďže jedinou vekovou hranicou na menovanie funkčne zaradeného sudcu je nedosiahnutie veku odchodu do dôchodku sudcu pred začatím výkonu funkcie, pričom funkčne zaradení sudcovia nemajú žiadnu povinnosť zastávať vyššie pracovné pozície, prípadne patriť do vyšších kategórií alebo tried, ale môžu zostať v kategórii sudcu bez ohľadu na ich vek.

49 Prináleží však vnútroštátnemu súdu, ktorý má ako jediný priamu znalosť sporu, ktorý sa mu predložil, aby vykonal potrebné overenia s cieľom určiť, či uvedené triedy zahŕňajú sudcov a prokurátorov určitej vekovej kategórie.

50 V piatom rade, pokiaľ ide o požiadavku týkajúcu sa porovnateľnej povahy situácií, treba spresniť, že jednak sa nevyžaduje, aby boli situácie identické, ale iba porovnateľné, a jednak skúmanie tejto porovnateľnosti sa musí uskutočniť nie globálne a abstraktne, ale špecificky a konkrétne so zreteľom na dotknutú pracovnú činnosť (rozsudok z 19. júla 2017, Abercrombie & Fitch Italia, C-143/16, EU:C:2017:566, bod 25).

51 Prislúcha vnútroštátnemu súdu, ktorý je jediný príslušný na posúdenie skutkových okolností, aby rozhodol, či sa funkčne zaradení sudcovia patriaci do platovej triedy 4 nachádzajú v porovnateľnej situácii ako funkčne zaradení sudcovia patriaci do platovej triedy 1 (pozri analogicky rozsudok z 5. júna 2018, Grupo Norte Facility, C-574/16, EU:C:2018:390, bod 49).

52 Vzhľadom na uvedené, z informácií, ktorými disponuje Súdny dvor, nesporne vyplýva, že základné odmeny jednotlivých kategórií funkčne zaradených sudcov boli znížené jednotne o 9,73 % a že údajné rozdielne zaobchádzanie, o aké ide v prejednávanej veci, jednak vyplýva z menej výrazného zníženia príplatkov funkčne zaradených sudcov a jednak z proporčných rozdielov základných platov a príplatkov v rámci celkového platu podľa platových skupín.

53 V tejto súvislosti španielska vláda a Komisia spresňujú, že príplatky zahŕňajú príplatok za odpracované roky, príplatok za prácu v mieste pridelenia, ktorý zohľadňuje okrem iného oblasť pridelenia a objektívne reprezentatívne podmienky súvisiace s vykonávanými úlohami, ako aj zvláštny príplatok, pri ktorom sa zohľadňuje osobitná zodpovednosť, osobitné vzdelanie, komplexnosť alebo náročnosť,

ktoré zahŕňajú. Táto vláda a táto inštitúcia sa domnievajú, že vzhľadom na to, že príplatok sa takto mení v závislosti od objektívnych skutočností odlišujúcich jednotlivé kategórie funkčne zaradených sudcov, nie sú tieto kategórie v porovnateľných situáciách.

54 Okrem toho samotný vnútroštátny súd uviedol, že plénum Tribunal Constitucional (Ústavný súd) uznesením z 15. decembra 2015 rozhodol, že dotknuté osoby neboli v objektívne porovnateľnej situácii, keďže funkčne zaradení sudcovia boli rozdelení do rôznych kategórií a zastávali odlišné pracovné pozície.

55 Preto s výhradou overení, ktoré však prináleží vykonať vnútroštátnemu súdu, sa nezdá, že rozdielne zaobchádzanie, o ktoré ide v prejednávanej veci, sa týka porovnateľných situácií ani že má nepriamu súvislosť s vekom.

56 V dôsledku toho je potrebné domnievať sa, že z okolností uvedených vnútroštátnym súdom nevyplýva, že vnútroštátna právna úprava, o ktorú ide vo veci samej, obsahuje diskrimináciu na základe veku.

57 V šiestom rade, pokiaľ ide o domnienku o diskriminácii na základe odpracovaných rokov, na jednej strane treba konštatovať, že toto kritérium nie je uvedené medzi kritériami v súvislosti so zákazom v článku 2 ods. 1 a článku 2 ods. 2 písm. b) smernice 2000/78. Uvedené kritérium sa naopak nachádza medzi kritériami uvedenými v článku 6 ods. 1 písm. b) tejto smernice, ktoré môžu odôvodniť rozdielne zaobchádzanie na základe veku.

58 Na druhej strane aj za predpokladu, že by sa článok 21 Charty mohol v prejednávanej veci uplatniť mimo rozsahu pôsobnosti uvedenej smernice, treba uviesť, že vnútroštátny súd nespresnil počet odpracovaných rokov pána Escribana Vindela, ani neidentifikoval inú osobu nachádzajúcu sa v situácii porovnateľnej so situáciou pána Escribana Vindela alebo konkrétnu kategóriu podľa počtu odpracovaných rokov, ktorá by bola znevýhodnená. Konkrétne, z hľadiska pripomienok španielskej vlády zhrnutých v bode 48 tohto rozsudku nemožno predpokladať, že by jednotlivé platové kategórie zodpovedali osobitným kategóriám podľa počtu odpracovaných rokov.

59 Za týchto podmienok je potrebné domnievať sa, že z okolností uvedených vnútroštátnym súdom nevyplýva, že vnútroštátna právna úprava, o ktorú ide vo veci samej, obsahuje rozdielne zaobchádzanie na základe odpracovaných rokov, ktoré by mohlo odporovať článku 21 Charty alebo článku 2 ods. 1 a článku 2 ods. 2 písm. b) smernice 2000/78.

60 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba na prvú otázku odpovedať tak, že článok 21 Charty, ako aj článok 2 ods. 1 a článok 2 ods. 2 písm. b) smernice 2000/78 sa majú vykladať v tom zmysle, že s výhradou overení, ktoré prináleží vykonať všeobecnému súdu, im neodporuje vnútroštátna právna úprava, o akú ide vo veci samej, ktorá v rámci všeobecných opatrení na zníženie platov spojených s požiadavkami týkajúcimi sa zníženia nadmerného rozpočtového deficitu stanovila rôzne percentuálne zníženia základných platov funkčne zaradených sudcov a ich príplatkov, čo podľa vnútroštátneho súdu viedlo k tomu, že platy funkčne zaradených sudcov patriacich do dvoch platových tried pre nižšie kategórie funkčne zaradených sudcov boli znížené percentuálne podstatne viac ako platy funkčne zaradených sudcov patriacich do platovej triedy pre vyššiu kategóriu uvedených sudcov, zatiaľ čo prví uvedení sudcovia dostávajú nižšie platy, sú väčšinou mladší a majú vo všeobecnosti menej odpracovaných rokov ako poslední uvedení sudcovia.

O druhej otázke týkajúcej sa nezávislosti sudcov

61 Svojou druhou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 19 ods. 1 druhý pododsek ZEÚ vykladať v tom zmysle, že zásada nezávislosti sudcov bráni tomu, aby sa voči žalobcovi vo veci samej uplatnila vnútroštátna právna úprava, o akú ide vo veci samej, ktorá bez ohľadu na povahu vykonávaných funkcií, počet odpracovaných rokov alebo na dôležitosť plnených úloh v rámci

všeobecných opatrení na zníženie platov spojených s požiadavkami týkajúcimi sa zníženia nadmerného rozpočtového deficitu stanovila rôzne percentuálne zníženia základných platov funkčne zaradených sudcov a ich príplatkov, čo podľa vnútroštátneho súdu viedlo k tomu, že platy funkčne zaradených sudcov patriacich do dvoch platových tried pre nižšie kategórie funkčne zaradených sudcov boli znížené percentuálne podstatne viac ako platy funkčne zaradených sudcov patriacich do platovej triedy pre vyššiu kategóriu uvedených sudcov, zatiaľ čo prví uvedení sudcovia dostávajú nižšie platy ako poslední uvedení sudcovia.

62 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že článok 19 ods. 1 druhý pododsek ZEÚ stanovuje, že členské štáty ustanovia pre osoby podliehajúce súdnej právomoci v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje právo Únie, prostriedky nápravy potrebné na zabezpečenie ich práva na účinnú súdnu ochranu. Členským štátom teda prináleží, aby vytvorili systém opravných prostriedkov a postupov zabezpečujúcich účinné súdne preskúmanie v uvedených oblastiach (rozsudok z 27. februára 2018, Associação Sindical dos Juízes Portugueses, C-64/16, EU:C:2018:117, bod 34).

63 Z toho vyplýva, že každý členský štát musí zabezpečiť, aby orgány, ktoré sa v zmysle práva Únie považujú za „súdny orgán“, patriace do systému opravných prostriedkov v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje právo Únie, spĺňali požiadavky účinnej súdnej ochrany (rozsudok z 27. februára 2018, Associação Sindical dos Juízes Portugueses, C-64/16, EU:C:2018:117, bod 37).

64 Medzi kritériami, ktoré treba zohľadniť pri posúdení, či má orgán postavenie „súdneho orgánu“, sa nachádzajú kritériá ako zriadenie orgánu zákonom, jeho trvalosť, záväznosť jeho právomoci, kontradiktórna povaha konania, uplatňovanie právnych noriem týmto orgánom, ako aj jeho nezávislosť (rozsudok z 27. februára 2018, Associação Sindical dos Juízes Portugueses, C-64/16, EU:C:2018:117, bod 38).

65 Záruka nezávislosti, ktorá je inherentnou súčasťou výkonu úlohy rozhodovať ako súd, sa vyžaduje nielen na úrovni Únie s ohľadom na sudcov a generálnych advokátov Súdneho dvora, ako sa uvádza v článku 19 ods. 2 treťom pododseku ZEÚ, ale aj na úrovni členských štátov s ohľadom na vnútroštátne súdy (rozsudok z 27. februára 2018, Associação Sindical dos Juízes Portugueses, C-64/16, EU:C:2018:117, bod 42).

66 Pojem nezávislosť najmä predpokladá, že dotknutý orgán vykonáva svoje súdne úlohy samostatne, nikomu hierarchicky nepodlieha alebo nie je podriadený a od nikoho neprijíma príkazy alebo inštrukcie, čím je chránený pred vonkajšími zásahmi alebo tlakmi, ktoré by mohli ohroziť nezávislosť rozhodovania jeho členov a ovplyvniť ich rozhodnutia. Rovnako ako neodvolateľnosť členov príslušného orgánu aj finančné ohodnotenie týchto členov platom vo výške zodpovedajúcej významu nimi vykonávanej funkcie predstavuje záruku, ktorá je inherentnou súčasťou nezávislosti sudcov (rozsudok z 27. februára 2018, Associação Sindical dos Juízes Portugueses, C-64/16, EU:C:2018:117, body 44 a 45).

67 V prejednávanej veci predovšetkým vyplýva z informácií poskytnutých vnútroštátnym súdom, že rovnako ako za okolností prevažujúcich vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok z 27. februára 2018, Associação Sindical dos Juízes Portugueses (C-64/16, EU:C:2018:117, body 46 až 49), boli opatrenia na zníženie platov, o ktoré ide vo veci samej, prijaté z dôvodu požiadaviek týkajúcich sa znižovania nadmerného rozpočtového deficitu dotknutého členského štátu a stanovovali obmedzené zníženie platu vo výške percentuálneho podielu v závislosti od úrovne tohto platu. Zníženia sa uplatňovali nielen na sudcov španielskych súdov, ale v širšom rozsahu aj na rôznych verejných činiteľov a osôb zastávajúcich verejnú funkciu vrátane zástupcov zákonodarnej, výkonnej a súdnej moci. Javia sa tak ako všeobecné opatrenia, ktorých cieľom je, aby všetky osoby pôsobiace vo vnútroštátnej verejnej službe prispeli k úsporným opatreniam vyžadovaným potrebou znižovania nadmerného rozpočtového deficitu španielskeho štátu.

68 Ďalej vzhľadom na to, že, ako bolo pripomenuté v bode 37 tohto rozsudku, je potrebné zohľadniť výlučne situáciu pána Escribana Vindela, posúdenie, ktoré sa má v prejednávanej veci vykonať z hľadiska článku 19 ods. 1 druhého pododseku ZEÚ, sa obmedzuje na overenie, či dotknutá osoba na základe zníženia platu, o ktoré ide vo veci samej, dostáva plat, ktorý je primeraný dôležitosti funkcií, ktoré vykonáva.

69 Ako teda správne uviedla Komisia, nezdá sa, že by bol na účely posúdenia, ktoré má v prejednávanej veci vykonať vnútroštátny súd, relevantný spôsob zníženia platu, o ktoré ide vo veci samej, pri ktorom podľa vnútroštátneho súdu nebola zohľadnená povaha vykonávaných funkcií, počet odpracovaných rokov ani dôležitosť vykonávaných úloh, alebo skutočnosť, že podľa tohto súdu sa zdá, že tento spôsob zjavne viedol k tomu, že platy funkčne zaradených sudcov patriacich do dvoch platových tried pre nižšie kategórie funkčne zaradených sudcov boli znížené percentuálne podstatne viac ako platy funkčne zaradených sudcov patriacich do platovej triedy pre vyššiu kategóriu funkčne zaradených sudcov.

70 Napokon, pokiaľ ide o otázku, či pán Escribano Vindel dostáva na základe zníženia platu, o ktorý ide vo veci samej, plat primeraný dôležitosti funkcií, ktoré vykonáva, treba uviesť, že rozhodnutie vnútroštátneho súdu neobsahuje presné informácie, pokiaľ ide o výšku platu pána Escribana Vindela. Komisia vo svojich pripomienkach v podstate tvrdí, že výška platu, ktorý dostáva podľa správy ministerstva spravodlivosti na základe tohto zníženia platu vyšší sudca na jednočlennom súdnom orgáne v Barcelone, ako je pán Escribano Vindel patriaci do platovej triedy 4, je dostatočná vzhľadom na sociálno-ekonomický kontext tohto mesta a na priemerný plat španielskych úradníkov, ktorý je v tejto správe taktiež uvedený, aby bol chránený pred rizikom, že prípadné vonkajšie zásahy alebo tlaky poškodia neutralitu rozhodnutí, ktoré musí prijať.

71 Je potrebné dodať, že aj za predpokladu, že by pán Escribano Vindel patril do platovej triedy 1, ako tvrdia španielska vláda a Komisia, tvrdenie Komisie by malo platiť *a fortiori*, keďže, ako bolo pripomenuté v bode 12 tohto rozsudku, platy osôb patriacich do tejto triedy sú vyššie než platy osôb patriacich do platovej triedy 4.

72 Prináleží však vnútroštátnemu súdu, ktorý má ako jediný priamu znalosť sporu, ktorý mu bol predložený, vykonať potrebné overenia s cieľom určiť, či je výška platu, ktorý pán Escribano Vindel dostáva na základe zníženia platu, o ktorý ide vo veci samej, primeraná dôležitosti funkcií, ktoré vykonáva, a zaručuje tak nezávislosť jeho rozhodovania.

73 Z okolností uvedených vnútroštátnym súdom preto nevyplýva, že by vnútroštátna právna úprava, o ktorú ide vo veci samej, obsahovala porušenie zásady nezávislosti sudcov zakotvenú v článku 19 ods. 1 druhom pododseku ZEÚ.

74 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba na druhú otázku odpovedať tak, že článok 19 ods. 1 druhý pododsek ZEÚ sa má vykladať v tom zmysle, že zásada nezávislosti sudcov nebráni tomu, aby sa voči žalobcovi vo veci samej uplatnila vnútroštátna právna úprava, o akú ide vo veci samej, ktorá bez ohľadu na povahu vykonávaných funkcií, počet odpracovaných rokov alebo na dôležitosť plnených úloh v rámci všeobecných opatrení na zníženie platov spojených s požiadavkami týkajúcimi sa zníženia nadmerného rozpočtového deficitu stanovila rôzne percentuálne zníženia základných platov funkčne zaradených sudcov a ich príplatkov, čo podľa vnútroštátneho súdu viedlo k tomu, že platy funkčne zaradených sudcov patriacich do dvoch platových tried pre nižšie kategórie funkčne zaradených sudcov boli znížené percentuálne podstatne viac ako platy funkčne zaradených sudcov patriacich do platovej triedy pre vyššiu kategóriu uvedených sudcov, zatiaľ čo prví uvedení sudcovia dostávajú nižšie platy ako poslední uvedení sudcovia, pokiaľ je výška platu, ktorý žalobca dostáva na základe zníženia platu, o ktorý ide vo veci samej, primeraná dôležitosti funkcií, ktoré vykonáva, a zaručuje tak nezávislosť jeho rozhodovania, čo prináleží overiť vnútroštátnemu súdu.

O trovách

75 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (druhá komora) rozhodol takto:

1. **Článok 21 Charty základných práv Európskej únie, ako aj článok 2 ods. 1 a článok 2 ods. 2 písm. b) smernice Rady 2000/78/ES z 27. novembra 2000, ktorá ustanovuje všeobecný rámec pre rovnaké zaobchádzanie v zamestnaní a povolaní, sa majú vykladať v tom zmysle, že s výhradou overení, ktoré prináleží vykonať všeobecnému súdu, im neodporuje vnútroštátna právna úprava, o akú ide vo veci samej, ktorá v rámci všeobecných opatrení na zníženie platov spojených s požiadavkami týkajúcimi sa zníženia nadmerného rozpočtového deficitu stanovila rôzne percentuálne zníženia základných platov funkčne zaradených sudcov a ich príplatkov, čo podľa vnútroštátneho súdu viedlo k tomu, že platy funkčne zaradených sudcov patriacich do dvoch platových tried pre nižšie kategórie funkčne zaradených sudcov boli znížené percentuálne podstatne viac ako platy funkčne zaradených sudcov patriacich do platovej triedy pre vyššiu kategóriu uvedených sudcov, zatiaľ čo prví uvedení sudcovia dostávajú nižšie platy, sú väčšinou mladší a majú vo všeobecnosti menej odpracovaných rokov ako poslední uvedení sudcovia.**

2. **Článok 19 ods. 1 druhý pododsek ZEÚ sa má vykladať v tom zmysle, že zásada nezávislosti sudcov nebráni tomu, aby sa voči žalobcovi vo veci samej uplatnila vnútroštátna právna úprava, o akú ide vo veci samej, ktorá bez ohľadu na povahu vykonávaných funkcií, počet odpracovaných rokov alebo na dôležitosť plnených úloh v rámci všeobecných opatrení na zníženie platov spojených s požiadavkami týkajúcimi sa zníženia nadmerného rozpočtového deficitu stanovila rôzne percentuálne zníženia základných platov funkčne zaradených sudcov a ich príplatkov, čo podľa vnútroštátneho súdu viedlo k tomu, že platy funkčne zaradených sudcov patriacich do dvoch platových tried pre nižšie kategórie funkčne zaradených sudcov boli znížené percentuálne podstatne viac ako platy funkčne zaradených sudcov patriacich do platovej triedy pre vyššiu kategóriu uvedených sudcov, zatiaľ čo prví uvedení sudcovia dostávajú nižšie platy ako poslední uvedení sudcovia, pokiaľ je výška platu, ktorý žalobca dostáva na základe zníženia platu, o ktorý ide vo veci samej, primeraná dôležitosti funkcií, ktoré vykonáva, a zaručuje tak nezávislosť jeho rozhodovania, čo prináleží overiť vnútroštátnemu súdu.**

Podpisy